

Løjtnant Anker – helten fra skanse 2 - noter

Portræt af Johan A. Peter Anker (døbt Ancher, staves ofte Anker eller Ancker)

Født den 22. feb. 1837 på Almegaard i Knudsker sogn på Bornholm, død den 27. jan. 1876.

Anker kom efter at have lært landvæsen ind på Artilleriets Elevskole og ansattes senere som sekondløjtnant ved Bornholms Milits (Fæstningartilleriet). Anker blev siden skuespiller ved Alhambrateatret i København.

Da det i 1863 trak op til krig meldte Anker sig som frivillig. Han blev kommandør i skanse 2 i Dybbølstillingen under belejringen i 1864. Fra den 20. marts 1864 skiftedes han med sekondløjtnant Castenskjold til at have kommandoen i skanse 2. Under belejringen og kampen den 18. april 1864 gjorde han sig særligt bemærket. Han blev taget til fange af de preussiske angrebsstyrker den 18. april 1864. De

preussiske styrker, som stormede skanse 2 havde særlig fået en særlig befaling til, at han skulle fanges levende!

Anker blev allerede under krigen betragtet som en helt - overraskende nok fra både preussisk og dansk side. Han ses da også afbildet på det tyske sejrmonument i Berlin ("Siegessäule"). Den 17. april 1864 hædrede Kongen ham med Ridderkorset.

Anker udnævntes til premierløjtnant, men fredstjenesten efter krigen huede ikke Anker, så han tog sin afsked i 1865. Herover træsnit bragt i bl.a. "To hundrede træsnit. Tegninger fra krigen i Danmark 1864".

Dansk Biografisk Leksikon:

Anker (Ancher), Johan Andreas Peter, 1838-76, officer. F. 22. februar 1838 på Ålmegaard, Knudsker sogn, d. 27. jan. 1876 i Kbh. begravet samme sted. (Garnisonskirkegård). Forældre: Proprietær Hans Michael A. (1801-72) og Elisabeth Kirstine Rasch (1797-1861). Gift 21. Dec. 1860 i Rønne med Robberthe Caroline Qvintus, født 27. September 1838 i Rønne, død 1. okt. 1916 i Kbh. (Hellig K.), D. af styrmand, senere avlsbruger Niels Peter Q. (1804-55) og Kirstine Cathrine Robbertsen (1802-62).

Anker opdroges til Landvæsenet, men da han i april 1854 ansattes ved Bornholms Milits artilleri som konstabel, fik han lyst til militærlivet og gennemgik 1854-57 artilleriets elevskole, derefter artilleribrigadens eksercerskoler og laboratoriet i Kbh. og blev 1858 fra sergent udnævnt til sekondløjtnant i Bornholms Milits. Ved sit ægteskab var han blevet husejer i Rønne, men han havde svært ved at falde til ro. Han forsøgte sig således som skuespiller på det københavnske forlystelsessted Alhambras Teater, men da krigen

stod for døren, meldte han sig til tjeneste og blev i dec. 1863 ansat i det kgl. Artilleri. Under tilbagetoget fra Dannevirke mislykkedes det for ham at føre et ham betroet halvbatte­ri tilbage til Dybbølstillingen. Senere var han artillerikommandør i skanse nr. 2. Under belejringen udmærkede han sig i høj grad, ikke blot ved mod og artilleristisk dygtighed, men også ved den fortrinlige Måde, hvorpå han forstod at påvirke sine folk. Ved stormen 18. april toges Anker til fange. Om vore modstanderes vurdering af ham vidner det, at hans skikkelse ses på sejrsmonumentet i Berlin, og blandt sine landsmænd fejredes »helten fra Skanse 2« som næppe nogen anden i de dage. 15. aug. 1864 fik han premierløjtnants karakter. En æressabel skænktes ham af taknemlige medborgere. Men da krigen var forbi, sluttes også hans interesse for militærtjenesten, han søgte og fik sin afsked 13. maj 1865. - R. 1864. - Mindesten paa Graven rejst af Venner og Våbenfæller. - Maleri af N. C. Hansen på Frederiksborg (1865).

Otto Vaupell i Danebrog, 11, 1882, S. 593-601, 612-17, 628-34, 704-10 og 734. Fyrskipperens (Johan Peter Larssen) beretninger, Nationaltid. 19. maj 1931

Rockstroh (P. JY. Meuwenhuis).

kilde: "To hundrede træsnit. Tegninger fra krigen i Danmark 1864"

Anker, Johan Andreas Peter, 1838-1876, officer

Johan Anker blev født på Bornholm og fik en militær opdragelse. Han blev i 1858 udnævnt til sekondløjtnant ved Bornholms milits, men han havde svært ved at falde til ro og forsøgte sig bl.a. som skuespiller på det københavnske forlystelsessted Alhambra. Men da krigen kunne forudses, meldte han sig i 1863 frivilligt til tjeneste og blev ansat i det kgl. artilleri.

Under belejringen og bombardementet af Dybbøl-skanserne vandt han stor anerkendelse som artillerikommandør i Skanse 2. Johan Anker blev i tiden efter slaget på Dybbøl opfattet som Skanse 2's heltmodige forsvarer. Hans fanden-i-voldske facon og mundrappe talemåder sikrede ham pressens bevågenhed, fjendens beundring og kongens opmærksomhed. Den 17. april 1864 blev løjtnant Anker hædret med ridderkorset, og som en særlig gave fra kongen, fik han en kappe. Den 18. april lagde man fra preussisk side vægt på at få helten Anker i levende live, og dette lykkedes. Ved hjemkomsten fra fangenskabet blev han hyldet og fik overrakt en æressabel fra danske borgere.

Anker forlod hurtigt militærtjenesten, da den stilfærdige fredstid ikke passede til hans temperament. De mange fester, der blev holdt til hans ære, gav ham smag på værtshuslivet. Men hans helbred blev herved ødelagt, så han døde knap 39 år gammel i 1876. Selvom militærhistorikere mener, at hans indsats var overvurderet, holdt Ankers ry sig usvækket i mange år.

Løjtnant Anker er således en af heltene fra Skanse 2 under krigen i 1864. Fra dansk side er især korporal Rasmus Nalle­mann og løjtnant Castenschiold og fra preussisk side pioner Carl Klinke berømt for deres indsats under kampen om Skanse 2.